

Plán činnosti Muzea Komenského v Přerově, příspěvkové organizace Olomouckého kraje, na rok 2021

Statutární zástupce: Mgr. Radim Himmler, ředitel

Sídlo: Horní náměstí 7/7, Přerov I - Město,

750 02 Přerov

IČ: 00097969

Bankovní spojení: ČSOB a.s., č. ú. 155442751/0300

Telefon: 581 215 052

E-mail: info@prerovmuzeum.cz

ID datové schránky: 5vkk6b

01 ÚVOD

Přestože by se plán činnosti organizace neměl ohlížet do minulosti, je třeba říci, že předkládaný plán vznikl za velmi nezvyklé situace, kterou přinesla omezení přijímaná na úrovni Vlády ČR za účelem zvládnout epidemii nového typu koronaviru (SARS CoV-2). V uplynulé sezóně 2020 tedy nemohlo dojít z důvodu těchto nečekaných vnějších vlivů a přijatých omezení k plné realizaci předchozího plánu činnosti a řada výstav, akcí a dalších běžně poskytovaných služeb návštěvníkům, účastníkům edukačních programů, badatelům a dalším cílovým skupinám muzea musela být zrušena, přesunuta nebo realizována provizorně v omezeném rozsahu. S vědomím a pochopením těchto skutečností je třeba nahlížet i na předkládaný plán, jehož příprava probíhala v měsících říjnu až listopadu 2020 za okolností, kdy na základě Usnesení Vlády ČR č. 996 ze dne 8. 10. 2020 platí ode dne 12. 10. 2020 zákaz návštěv a prohlídek muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů, hvězdáren a planetárií a na základě Usnesení Vlády ČR č. 1108 ze dne 30. 10. 2020 trvá (zatím do 20. 11. 2020) nouzový stav v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2. Z tohoto úhlu pohledu není snadné předvídat vývoj situace v roce 2021 a plán je na základě podkladů dodaných jednotlivými vedoucími všech oddělení Muzea Komenského v Přerově sestaven v dobré víře, že se epidemická a hygienická situace v České republice brzy vrátí do normálu.

Hlavní událostí sezóny 2021 bude zahájení stavby nové budovy ornitologické stanice, jejíž vizualizaci jsme umístili na titulním listu plánu. Akce samozřejmě výrazně ovlivní chod tohoto přírodovědného oddělení, na druhou stranu lze již nyní říci, že se pro řadu aktivit podařilo najít jejich alternativy, některé aktivity (záchranná stanice ORNIS) budou samozřejmě pokračovat nadále bez omezení. Vzhledem k postupu plánovaných prací tak nebude po mnoha letech zpřístupněna ani expozice Ptáci České republiky. Dalším významným úkolem bude ve spolupráci s Olomouckým krajem najít dodavatele na zbrusu novou expozici.

Hlavním motivem návštěvnické sezóny 2021 bude pokračovat ve zdařilém uvedení do života dokončeného projektu Záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýně financovaného z Integrovaného Regionálního operačního programu (IROP) v rámci výzvy č. 21 - muzea, a zahájeného v září 2017 a pro veřejnost slavnostně otevřeného 22. srpna 2020. Opravený palác ojedinele doplněný o atraktivní vklad moderní architektury bude celosezónně zpřístupněn po sedmi letech od uzavření a bude k dispozici návštěvníkům i během kulturně společenských akcí včetně největší a nejznámější akce pořádané muzeem - mezinárodního setkání uměleckých kovářů *Hefaiston*, jehož odložený 39. ročník se uskuteční tradičně na konci srpna.

Hospodaření

Probíhající rozpočtové období nám odhaluje citlivost a zranitelnost hospodářského vývoje muzea. Slibný start turistické sezóny s očekávaným zpřístupněním renovovaného hradního paláce, zastavila nepředvídatelná událost v podobě koronavirové pandemie, s širokým dopadem na celorepublikové ekonomické poměry. Okolnostmi vyvolaná vládní krizová opatření v rámci vyhlášeného nouzového stavu, která neměla dosud obdoby, způsobila výrazný výpadek veřejných financí. Tato neblahá skutečnost se promítla již do návrhu rozpočtu na rok 2021, kdy z rozhodnutí zřizovatele došlo ke snížení provozního příspěvku o 10 %. Jeho pokles vykryjí predikované výnosy z vlastní činnosti muzea. Optimistický předpoklad lze opřít o zvýšenou návštěvnost atraktivního, nově otevřeného paláce na hradě Helfštýn. Naopak omezení činnosti ornitologické stanice, v důsledku zamýšlené rozsáhlé investiční akce ORNIS, naznačuje výpadek tržeb jak ze vstupného, tak i z edukačních programů. Rozpočet muzea ovlivnila rovněž plánovaná stavební

investice, spočívající v rekonstrukci budovy na Horním náměstí 35, Přerov a s ní související nezbytné provozní výdaje (obnova stávajícího neuspokojivého vybavení, stěhování depozitářů). V oblasti mezd zahrnuje návrh rozpočtu 2021 požadavek na pokrytí objektivních i mimořádných mzdových nákladů (platové postupy zaměstnanců, posun v platových třídách, osobní příplatky zaměstnanců). Celkový návrh rozpočtu 2021, sestavený na úrovni transferového podílu ve výši 1 038 tis. Kč, však nebude jednoduché za stávajících okolností naplnit.

Plánované stavební investice, opravy a nákupy

V úvodu zmíněná stavba „Muzeum Komenského v Přerově - rekonstrukce budovy ORNIS“ bude hlavní stavební aktivitou muzea, zajišťovanou zřizovatelem. Bude vybudován nový vstup na stanici, dosavadní zůstane zachován pro potřeby stavebníků. Podle podepsané smlouvy by měla být první fáze výstavby (kompletní stavba nové budovy včetně vybavení) dostavěna zřejmě v průběhu ledna - února 2022.

V roce 2021 budou pokračovat práce na systematických opravách obvodového zdiva na hradě Helfštýně na základě dokumentu „Výhledový plán údržby hradebního zdiva Helfštýna“, zpracovaného již v roce 2013. Aktuálně naplánovanou etapou bude sanace hradby předhradí na hradě Helfštýn - při štítové zdi. Je zpracovaná dokumentace na celkovou rekonstrukci sociálního zařízení hradu Helfštýn.

Naplánována je i rekonstrukce domu Horní nám. čp. 35 v Přerově a oprava plotu před depozitárním objektem na nábřeží dr. E. Beneše čp. 274, Přerov.

Vlastní stavebně výrobní činnost a provozní činnost

Pracovníci provozního oddělení budou zajišťovat průběžnou údržbu a úklid budov, starat se o dopravu a správu vozidel. Primárním úkolem stolařské dílny bude výroba pro instalaci výstav. Pracovníci provozního oddělení budou nápomocni instalaci a deinstalaci výstav, stěhování mobiliáře při plánované rekonstrukci domu Horní nám. čp. 35 a výrobě instalačních prostředků pro výstavní a programové oddělení. V plánu je i montáž zábradlí na Helfštýně a výroba nábytku do galerie a dle potřeby i pro oddělení společenských věd.

Výstavy

Hlavní výstavou sezóny roku 2021 na přerovském zámku bude rozsáhlá prezentace věnovaná ku 30. výročí vzniku Policie České republiky. Ve všech výstavních sálech 2. patra zámku se návštěvníci seznámí se vznikem bezpečnostních sborů od konce 19. století až po současnost, s náplní jejich práce od pořádkové služby, přes řešení dopravních situací až po činnost pro veřejnost atraktivní „mordparty“. To vše s přihlédnutím na regionální vývoj, takže ke slovu se dostanou i příběhy „Přerovského Pitavalu.“ Součástí výstavního projektu bude, jak je již zvykem, nejen muzejní noc, přednáškový cyklus a kvalitní edukační program, ale také pestrá nabídka ukázek současné činnosti policie.

Zájemce o archeologii uspokojíme hned na začátku roku, kdy připravujeme velkou výstavu gotických, renesančních a raně barokních kachlů z archeologických výzkumů nejen nejpopulárnějšího hradu Helfštýna, ale mnoha dalších.

Milovníci výtvarného umění si přijdou na své dvěma uměleckými výstavami - v úvodu roku to bude výstava obrazů Josefa Spáčila a na podzim se na nás s tématem modlitby ve svých dílech seznámí Dagmar Havlíčková. Neméně zajímavá bude rovněž další tvůrčí výstava s názvem Dráteníkův rok, jejímž prostřednictvím se návštěvníci seznámí nejen s tímto zajímavým řemeslem, ale rovněž nasají pravou jarně-velikonoční atmosféru.

Závěr roku patří již tradičně Vánocům na zámku a ani rok 2021 nebude výjimkou. Opět se můžeme těšit na půvabné figurky z betléma Bedřicha Zbořila, vytvořeného speciálně pro Muzeum Komenského v Přerově a atraktivní instalaci vánočních interiérů, tentokrát věnovanou jedné z oblíbených dětských hraček - plyšovému medvídkovi.

Ornitologická stanice se svou expozicí „Ptáci České republiky“ bude po celou sezonu vzhledem k stavbě nové budovy ornitologické stanice uzavřena.

Hrad Helfštýn představí prostřednictvím celoroční výstavy tvorbu brněnského sochaře a kovolitce Indry Steina, uspořádané k jeho životnímu jubileu.

Kulturně výchovné akce

Milovníkům historie i umění vyjdeme vstříc rovněž cyklem historických přednášek, probíhajících s výjimkou prázdnin po celý rok, a umělecko-historickými zájezdy. V rámci projektu věnujícímu se dějinám policejních sborů čeká návštěvníky celá řada prezentačně preventivních interaktivních programů, které budeme připravovat ve spolupráci s Policií ČR. Stejně jako v předchozích letech připravíme muzejní noc na zámku a budeme se spolupodílet na oslavě Dne Matek v městském parku Michalov, na dnech evropského kulturního dědictví či Gayerových slavnostech. Z bohaté nabídky kulturních akcí na hradě Helfštýně lze vybrat pokračování úspěšných akcí Velikonoce na hradě, Festival vojenské historie, Helfštýnská pouť nebo velmi úspěšné Helfštýnské ateliéry. Vrcholem sezóny bude již tradičně 39. ročník mezinárodního setkání uměleckých kovářů Hefaiston.

Ani náročná rekonstrukce budovy Ornitologické stanice Muzea Komenského v Přerově neodradily její pracovníky od realizace již zaběhlých aktivit, jakými zajisté jsou přírodovědné vycházky, exkurze, workshopy a dalších oblíbených akcí, z nichž lze namátkou vyjmenovat Den Slunce, Den Země, Soví noc, Evropskou noc pro netopýry či velmi oblíbené ornitologické exkurze Za nejkrásnějším ptákem Evropy a Cyklovýlet za ptáky. Vše zůstane v nezměněné kvalitě, jen se projekty, provozované v budově či zahradě ORNIS, přesunou do náhradních prostorů.

Z bohaté nabídky kulturních akcí na hradě Helfštýně lze vybrat pokračování úspěšných akcí Velikonoce na hradě, Festival vojenské historie, Helfštýnská pouť nebo velmi úspěšné Helfštýnské ateliéry. Vrcholem sezóny bude již tradičně 39. ročník mezinárodního setkání uměleckých kovářů Hefaiston, který byl přesunut z roku 2020.

Pro sezónu 2021 připravujeme trojici mimořádných cyklů speciálních prohlídek. Pod názvem *Palác žije* postupně přiblížíme nově otevřené prostory s programy zaměřenými na podněcování všech smyslů. Každou poslední sobotu sezónních měsíců nabídneme pro maximálně čtyřčlenné skupinky *Procházky s kastelánem od sklepa po půdu* a v plánu jsou také oblíbené *Noční prohlídky*.

02 PŘEHLED ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

1. Sbírky

Získávání a zapisování předmětů do sbírek Muzea Komenského v Přerově (dále jen MKP) bude předcházet aktivní hledání a vyřizování nabídek, kontrola multiplicity sběrů a předmětů nabízených ke koupi nebo jako dar. S akviziční činností souvisí poměrně rozsáhlá administrativa (Nákupní list, Nabídkový list, Darovací smlouva, Děkovný dopis, návrh na úplatné nebo bezúplatné nabytí předmětu do sbírky MKP, protokol pro poradní sbor atd.).

1.1. Evidence

1.1.1. Chronologický zápis

V roce 2021 bude prováděn chronologický zápis nově získaných sbírkových předmětů v návaznosti na akviziční činnost MKP tvořenou především nákupy, dary, vlastními a systematickými sběry. Předpokládaný odhad nově zapsaných sbírkových předmětů do sbírek MKP za oddělení společenských věd (dále jen OSV) je 1 000 kusů sbírkových předmětů.

V podsbírce ornitologické bude proveden zápis všech předmětů získaných záchranným sběrem, současná praxe přebírání uhynulých ptáků ze záchranné stanice Bartošovice bude vzhledem k probíhající výstavbě ORNIS výrazně utlumena.

Umělecko-kovářská díla budou zapsána na základě usnesení poradního sboru pro sbírkotvornou činnost, jež zasedne po přesunutém 39. *Hefaistonu* 2021. Předpokládaný počet přírůstků pro rok 2021 je 12 sbírkových předmětů nabytých bezúplatně na základě statutu *Hefaistonu*. Minimálně jedno dílo by mělo přibýt nákupem, systematickou sbírkotvornou činností.

1.1.2. Systematický zápis

V roce 2021 bude v rámci nové archeologické sbírky a 34 podsbírek sbírky MKP, spravovaných pracovníky OSV, zapsáno do systematické evidence zhruba 4 100 kusů sbírkových předmětů.

Předpokládaný nárůst sbírek ORNIS se pohybuje řádově v desítkách přírůstkových čísel a stejně tak ve více desítkách kusů (oologická sbírka).

Zapsáno bude kovářské dílo, které vznikne poslední srpnový týden v rámci *Kovářského fóra*, kterého se pro rok 2021 chopí skupina evropských kovářů. Zapsány budou dary a oceněná díla vzešlá z kategorie „Demonstrované práce“ z průběhu 39. *Hefaistonu*. Celkový počet zapsaných exponátů bude cca 12 ks.

1.2. Inventarizace

V roce 2021 bude inventarizováno cca 30 500 kusů sbírkových předmětů, tj. 10,1 % obou sbírek MKP (podle stavu k 31. 12. 2012).

Inventarizace podsbírky ornitologická podle navrženého scénáře nebude probíhat, prozatím neinventarizované sbírkové předměty budou inventarizovány během jejich stěhování do nového depozitáře. Podsbírka parazitologická bude inventarizována v rozsahu 150 přírůstkových čísel.

Inventarizace sbírky umělecké kovářství proběhne po sestavení nové komise v měsících březnu a dubnu v rozsahu 100 % podsbírky.

1.3. Akvizice

V souvislosti s plánovanou rekonstrukcí HN 35 a stěhováním části sbírky a kurátorů sbírek patrně dojde k utlumení akvizic předmětů do muzejní sbírky, zejména v rámci pracoviště dějin školství.

Bude pokračovat zavedený sběr opuštěných snůšek a vajec ptáků a sběr uhynulých ptáků od rozsáhlé sítě dobrovolných spolupracovníků, ve velmi omezeném rozsahu bude probíhat zpracovávání sběrů ze záchranné stanice Bartošovice.

1.4. Restaurování a konzervace, preparace

V roce 2021 bude restaurátorskému pracovišti MKP předáno za OSV přibližně 600 kusů sbírkových předmětů k ošetření a konzervaci. Prioritou konzervátorských pracoven pro rok 2021 bude stejně jako v předešlém roce ošetření sbírkových předmětů z depozitářů v Tovačově a Oplocan, které byly v roce 2019 převezeny do nového depozitáře.

Ornitologická stanice bude provádět na náhradním pracovišti pouze velmi omezeně preparace dodaných ptáků, a to přednostně jedinců uvažovaných do expozice. S ohledem na vyhledání vhodných expozičních prostor bude rozhodnuto o záměru zhotovovat modely hub do nově uvažované expozice „Houby Moravy“ s využitím pracovní kapacity preparátora.

Ve spolupráci s muzejním restaurátorem proběhne rekonzervace části sbírkového fondu hradu, která podsbírku uměleckého kovářství reprezentuje ve stálé expozici. Průběžně budou rekonzervována díla v exteriérech s ohledem na aktuální stav. V pravidelných intervalech budou ošetřovány kované architektonické doplňky (brány, mříže, konzoly, kliky, madla, atp.).

1.5. Digitalizace

V roce 2021 bude fotografickému pracovišti MKP (součást VPO) předáno za OSV k digitalizaci přibližně 2 000 kusů sbírkových předmětů. Vedle toho budou kurátoři v rámci vybraných podsbírek provádět také fotodokumentaci sbírkových předmětů (minimálně 800 ks).

Za ORNIS bude v roce 2021 proveden výběr sbírkových předmětů k digitalizaci a bude dohodnut harmonogram jejich fotografického zpracování, ideálně v rámci stěhování depozitářů a expozice do nového depozitáře.

Za SHH v roce 2021 budou digitalizovány všechny nově nabyté přírůstky sbírkových předmětů zapsané v daném roce.

1.6. Práce se sbírkami

Bude probíhat systematický sběr a akvizice sbírkových předmětů s důrazem na vlastní sběry, dary a nákupy, včetně související administrace.

Kurátoři budou sledovat aktuální nabídky předmětů na internetových dražbách a v on-line antikvariátech.

Bude probíhat přepis strojopisných karet systematické evidence do elektronické podoby (podsbírka Učebnice).

V souvislosti s nabýváním nových předmětů bude probíhat kontrola multiplicity stávajících sbírkových předmětů.

Kurátoři budou provádět základní ošetření nově získaných sbírkových předmětů.

Dvakrát v roce (jaro, podzim) připraví kurátoři podklady k jednání společenskovední sekce Poradního sboru MKP (zápis sbírkových předmětů - bezúplatné a úplatné nabytí, vyřazení sbírkových předmětů).

Budou probíhat přesuny sbírkových předmětů v souvislosti s realizovanou systematickou evidencí (depozitáře-kanceláře a zpět).

V souvislosti s plánovanou rekonstrukcí HN 35 dojde ke stěhování podsbírek uložených v budově HN 35 (Archiválie, písemnosti a dokumentace dějin školství a kmenologie, Časopisy, Kalendáře, ročenky a schematismy, Mapy, Školní mapy, Školní obrazy, Učebnice, Výroční zprávy, dohromady přibližně 132 000 ks sbírkových předmětů, tedy zhruba třetina sbírkových předmětů spravovaných OSV) a pedagogické knihovny (přibližně 30 000 knižních jednotek).

Bude realizováno dokončení nového uložení a tvorba nových lokačních seznamů v roce 2019 přestěhovaných sbírkových předmětů (podsbírký Archeologická, Nová Archeologická, Fond Lipník, Fond Tovačov, Řemeslo a průmyslový výroba, Varia, Vexilologie).

Bude zajišťováno fotografování sbírkových předmětů muzejní fotografkou za účelem digitalizace fondů.

Kurátoři budou fotodokumentovat sbírkové předměty (skenování titulních stran a přebalů v rámci podsbírek Kalendáře, ročenky a schematismy a Výroční zprávy, skeny a náhledové fotografie pořizované při inventarizacích a akvizicích pro účely evidence, celkem minimálně 800 ks sbírkových předmětů).

Bude probíhat pravidelná kontrola expozic (zejména v nich umístěných sbírkových předmětů).

Bude probíhat pravidelná kontrola depozitářů a stavu uložených sbírkových předmětů, což ale bude v případě některých depozitářů ztíženo faktem, že v části z nich (v budově HN 35) bude probíhat rekonstrukce, část depozitářů bude naopak využita i pro uložení sbírkových předmětů z HN 35.

Kurátoři budou zajišťovat výpůjčky sbírkových předmětů muzeím a dalším institucím a organizacím (z podsbírek přestěhovaných z HN 35 budou takové výpůjčky minimalizovány nebo zcela omezeny).

Kurátoři budou spolupracovat se svými kolegy z OSV i celého MKP při zapůjčování sbírkových předmětů na muzejní výstavy, budou vyhotovovat záznamy o přemístění, vypracovávat a předávat potřebnou dokumentaci a další podklady (z podsbírek přestěhovaných z HN 35 budou takové výpůjčky minimalizovány nebo zcela omezeny).

Všichni pracovníci OSV se budou podílet na stěhování sbírkových předmětů před rekonstrukcí HN 35.

Bude probíhat tisk a vazba karet systematické evidence (minimálně 1 000 kusů).

Bude probíhat tvorba názvového katalogu (podsbírký Časopisy) a tvorba předmětových katalogů (podsbírký Školní obrazy a Školní mapy).

Pracovníci OSV se budou podílet na činnosti jednotlivých inventarizačních komisí.

Bude probíhat příprava přemísťování všech podsbírek ORNIS k jejich stěhování do nové budovy. Bude zpracován harmonogram přesunu těchto sbírek včetně jejich zabezpečení a následného ošetření v nových prostorách.

Kurátoři ORNIS budou zajišťovat výpůjčky sbírkových předmětů muzeím a dalším institucím a organizacím a budou spolupracovat se svými kolegy z OSV i celého MKP při zapůjčování sbírkových předmětů na muzejní výstavy, budou vyhotovovat záznamy o přemístění, vypracovávat a předávat potřebnou dokumentaci a další podklady.

Bude probíhat systematický sběr a akvizice sbírkových předmětů s důrazem na vlastní sběry, dary a nákupy, včetně související administrace. Kurátor SHH bude sledovat aktuální nabídky předmětů na výstavách a sympoziích.

1.7. Centrální evidence

Hlášení změn do CES proběhne v roce 2021 celkem dvakrát, na začátku května a na začátku listopadu.

1.8. Nájem a výpůjčky

V roce 2021 bude za OSV realizováno minimálně 15 zápůjček sbírkových předmětů o celkovém počtu 500 kusů a odhadem 5 výpůjček o celkovém počtu 60 kusů. Nájem sbírkových předmětů plánován není. Ke každé zápůjčce bude pověřeným kurátorem vyhotovena výpůjční smlouva a vedena příslušná dokumentace.

Na ORNIS v roce 2021 proběhnou minimálně 3 zápůjčky sbírkových předmětů o celkovém počtu 50 evidenčních čísel. Pokračuje nájem dvou sbírkových předmětů pro expozici „Ptáci ČR“ z Národního zemědělského muzea v Praze.

Kvůli rozsáhlým změnám spojeným s dokončením rekonstrukcí hradního paláce na Helfštýně se SHH pokusí sezónně instalovat maximum sbírkových předmětů v nově zpřístupněných prostorách torza hradního paláce.

1.9. Depozitáře

V první polovině roku 2019 proběhlo stěhování sbírkových předmětů (podsbírky a jejich části: Archeologická, Nová archeologická, Fond Tovačov, Fond Lipník, Řemeslo a průmyslový výroba, Varia, Vexilologie, Historický nábytek, Výtvarné umění) z externích (pronajatých) deponitářů do nové deponitární budovy MKP (NEB 21). Během roku 2021 budou příslušní kurátoři v jednotlivých nových deponitářích dokončovat trvalé uložení sbírkových předmětů a vytvářet a aktualizovat lokační seznamy.

Dále bude probíhat pravidelná kontrola všech deponitářů MKP, uložení a stavu sbírkových předmětů z hlediska jejich bezpečnosti, ochrany a dodržování deponitárního režimu, bude probíhat pravidelné sledování hodnot teploty a relativní vzdušné vlhkosti.

Depozitáře v HN 35 budou v souvislosti s rekonstrukcí budovy vystěhovány (termín stěhování není dosud znám) a sbírkové předměty budou dočasně uloženy v náhradních prostorách (zejména dalších deponitářích OSV s volnou kapacitou). Na tomto stěhování se budou podílet kromě pracovníků OSP a externí stěhovací firmy prakticky všichni pracovníci OSV.

Na ORNIS bude pokračovat revize preparátů z pohledu využití do nové expozice.

V podkrovním prostoru hradu nad tzv. H-studiem je nutné vytvořit izolaci pod střešní krytinou, která by zamezila unikání tepla a zároveň prokapávání dešťové vody, která přímo ohrožuje deponované exponáty. (investiční plán - trvá)

1.10. Předměty v jiné evidenci se vztahem ke sbírkám

Bude i nadále vedena doprovodná dokumentace k vybraným podsbírkám, budou do ní případně zařazovány nové předměty (např. podsbírka Archeologická), budou zpracovány předměty v doprovodné dokumentaci, budou aktualizovány soubory doprovodné dokumentace a srovnávací soubory vybraných podsbírek (podsbírky Mapy, Časopisy, Školní mapy, Školní obrazy).

1.11. Knihovny

V pedagogické a všeobecné knihovně OSV MKP bude katalogizováno minimálně 200 knih v elektronickém knihovním programu Clavius (nižší počet souvisí s plánovaným stěhováním pedagogické knihovny a útlumem její činnosti). V rámci pedagogické knihovny bude před jejím stěhováním provedena revize 80 % knižního fondu, ve všeobecné knihovně bude probíhat revize fondu průběžně. Budou probíhat další úkony vedoucí k zajištění kvalitní činnosti všeobecné knihovny, služby a činnost pedagogické knihovny budou kvůli jejímu stěhování výrazně omezené (spolupráce s databází NK ČR, vyřazování multiplicitních knižních jednotek a titulů mimo zaměření všeobecné knihovny, zajištění výpůjční činnosti všeobecné knihovny, vedení evidence výpůjček a čtenářů, doplňování fondů obou knihoven, kontrola uložení, zálohování databází, komunikace s autorizovaným servisním zástupcem firmy Lanisus, sdílená katalogizace, prověřování multiplicity, shromažďování požadavků pracovníků OSV a VPO na nákup knih, vedení agendy ISBN).

Nadále bude pokračovat úspěšná výměna časopisů za pravidelně vydávané Zprávy MOS, časopisu s nejdelší ornitologickou tradicí u nás. Plánovaná revize 2000 ks publikací.

Správa hradu Helfštýna bude pokračovat ve sběru publikací zaměřených na umělecké kovářství, památkovou péči a kastelologii pro příruční knihovnu v předpokládaném rozsahu cca 10 ks. Do knihovny přibudou také publikace vydané Muzeem Komenského v Přerově, mezi nimiž nebude chybět např. sborník Hefaiston a brožura o rekonstrukci paláce.

2. Věda a výzkum

Plánované vědecko-výzkumné úkoly oddělení společenských věd:

MKP dlouhodobě spolupracuje na projektu Státní archeologický seznam, jehož řešitelem je Národní památkový ústav Praha, dále pak na projektu Archeologická mapa ČR Archeologického ústavu Akademie věd ČR v Brně, v. v. i., A. Drechsler, Z. Schenk.

Pokračovat bude Projekt preventivní archeologie Olomouckého kraje (2014–2021), Z. Schenk.

Terénní archeolog Z. Schenk bude realizovat záchranné archeologické výzkumy na stavební činnosti bezprostředně ohrožených lokalitách na Přerovsku (dle aktuální situace). Bude provádět průběžné povrchové prospekce archeologických lokalit Přerovska (k. ú. obcí Dřevohostice, Horní Moštěnice, Kladníky, Kojetín, Kozlovice u Přerova, Křenovice u Kojetína, Lhota u Lipníka nad Bečvou, Nahošovice, Podhoří (hrad Drahotuš), Přerov, Předmostí, Přestavky, Radslavice, Polkovice, Sušice u Přerova, Stará Ves, Tovačov, Tučín, Uhřičice) a preventivní průzkum (dle aktuální situace). Dále bude zpracovávat výsledky záchranných archeologických výzkumů realizovaných v minulých letech, výsledky bude průběžně publikovat.

Terénní archeolog Z. Schenk bude spolupracovat s KIS Přerov na provádění průběžných kontrol stavu prezentace v Památníku lovců mamutů v Předmostí a Památníku jednoty bratrské v Přerově - Na Marku. Dále bude spolupracovat také s Mgr. Balázsem Komoróczyem, PhD. ze Střediska pro výzkum doby římské a stěhování národů, Archeologický ústav Akademie věd ČR, Brno, v. v. i. na průzkumu a na rekonstrukci sídelních poměrů protohistorických společností v prostoru Moravské brány (Příprava katalogu movitých archeologických nálezů z doby římské na Přerovsku 2019–2021).

Interní výzkumy pracovníků OSV:

Dějiny bezpečnostních sborů na Přerovsku (2021), P. Sehnálek.

Komenský v knižní ilustraci 19. století (2021–2022), H. Kovářová.

Lipník nad Bečvou 1918–1989: historie lipenské sirkárny (2014–2022), L. Maloň.
Manželé Regina a Čeněk Marákoví, učitelé z Drahotuš (2021), H. Kovářová.
Originály školních obrazů ve sbírce MKP (2021–2023), J. Klímová.
Osobnosti přerovského školství (2021–2023), J. Klímová.
Projekt orální historie (2019–2021), audiovizuální nahrávky pamětníků druhé světové války, Přerovského povstání a událostí po roce 1948, P. Sehnálek.
Přerovské povstání 1945 (2019–2025), P. Sehnálek.
Přerovský hřbitov: zpracování medailonků významných osobností Přerova (2014–2021), Š. Krákorová.
Struktura osídlení moravského Záhoří a Moravské brány v pravěku a časně době dějinné, povrchová prospekce a shromáždění podkladů pro k. ú. Býškovice a Horní Nětčice.
Školní expozice v našich muzeích, galeriích a skanzenech (dlouhodobý úkol), L. Vyňuchal.
Školní obrazy k náboženství (2018–2023), J. Klímová.
Zbraně v pravěku a starověku (2021–2023), sběr podkladů, průzkum muzejních fondů a příprava libreta výstavního projektu, A. Drechsler, M. Straková.
Počátky archeologie na Přerovsku (2021–2024), sběr podkladů, průzkum muzejních fondů a příprava libreta výstavního projektu, A. Drechsler, M. Straková.
Výrobci učebních pomůcek a školního nábytku v 1. polovině 20. století (dlouhodobý úkol), L. Vyňuchal.

Plánovaná vědecká a výzkumná činnost ornitologické stanice:

Interní výzkumné úkoly:

Monitoring úspěšnosti hnízdění a průtahu rákosinových druhů ptáků na rybníce Nesyt (NPR Lednické rybníky); J. Chytil

Externí výzkumné úkoly:

CES (Constant Effort Site) – sledování úspěšnosti hnízdění na vybraných lokalitách (koordinátor: Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze), J. Chytil, J. Sitko, M. Vymazal.

RAS (Retrapping Adults for Survival) – mezisezónní sledování přežívání dospělých ptáků (koordinátor: Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze). J. Chytil.

Jednotný program sčítání ptáků – celostátní dlouhodobý monitorovací program početnosti běžných druhů ptáků, J. Chytil.

Mezinárodní sčítání vodních ptáků – nejdéle běžící monitorovací projekt živočichů na světě, J. Chytil, M. Vymazal.

Monitoring vybraných druhů ptáků Ptačí oblasti Hostýnské vrchy, M. Vymazal.

Sledování pohnídní migrace rákosinových druhů ptáků na Bartošovických rybnících, M. Vymazal.

Změny v kvantitativních a kvalitativních invazích motolic u suchozemských ptáků, J. Sitko.

Plánovaná vědecká a výzkumná činnost hradu Helfštýna:

Bude zpracována práce o projektu Záchrany a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně. (J. Lauro)

Dále budou pokračovat práce na výběrovém katalogu podsbírky uměleckého kovářství na hradě Helfštýn. (postupná selekce, fotodokumentace, zpracování textů atp.)

V Lipníku nad Bečvou proběhne monotematický seminář zaměřený na představení projektu Záchrany a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně.

Příprava podkladů a konzultace maturitních, bakalářských a diplomových prací.

3. Prezentace

3.1.1. Publikace

Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství 10 (podíl na vydání MĚK Přerov, sborník ze semináře, editor M. Straková).

Ornitologická stanice vydá Zprávy MOS 2020; cca 100 stran

V rámci činnosti správy hradu Helfštýna je plánováno zpracování a vydání sborníku *Hefaiston 2019*. Nejpozději do července 2021. Budeme pokračovat v bilingvní česko-anglické verzi.

Zpracování a dotisk propagačních letáků (CZ/ENG).

Příprava kalendáře kulturních akcí a jeho distribuce.

Pravidelná publikační činnost v magazínech a věstnících s umělecko-kovářskou tematikou. (*Věstník Společenstva kovářů, Hephaistos, Kovárenství, Kovárna pro radost*, atp.).

Publikační činnost v magazínech zaměřených na architekturu.

Pravidelná intenzivní spolupráce s regionálními i celorepublikovými redakcemi novin, rádií, televizí

i internetových platforem včetně spolupráce na cestovatelských TV pořadech. Zaměření na propagaci a zvyšování povědomí o jednotlivých akcích konaných na Helfštýně a o nově zpřístupněném torzu hradního paláce.

Zvážení nových možností propagace jednotlivých událostí jako jsou rádio spot či tištěná inzerce.

Společná propagace v rámci volného sdružení institucí cestovního ruchu Moravská Brána.

Prezentace kovářských aktivit během zasedání tzv. *General meeting Kruhu evropských kovářských měst*. (Pratovecchio - Stia, IT)

Aktivní spolupráce s tzv. competent council *Kruhu evropských kovářských měst* (jaro 2021?).

Pravidelné informování a včasné dodávání propagačních materiálů a plakátů okolním obcím v Olomouckém a Moravskoslezském kraji.

3.1.2. Studie

Pracovníci OSV připraví příspěvky do sborníků z konferencí, kterých se zúčastní, např.:

Příspěvek *Komenský v knižní ilustraci 19. století* na konferenci *Bibliotheca antiqua 2022*, H. Kovářová.

Příspěvek na semináři *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství 10* (MĚK Přerov), M. Straková.

Pracovníci ORNIS připraví příspěvky do sborníků z konferencí, kterých se zúčastní, např.:

Příspěvek „Pohnízdní disperze jihomoravských mláďat racka bělohavého“ - celostátní ornitologická konference, Mikulov.

J. Lauro, *Analogie intervence minimalistické technicistní architektury do hradní architektury v rámci Evropy*.

3.1.3. Odborné články

Pracovníci OSV budou psát odborné články svého oborového zaměření do odborných periodik (např. sborník SOKA Přerov, *Střední Morava*, *Přehledu výzkumu AÚ AV Brno*), např.:

KOVÁŘOVÁ, H. *Manželé Regina a Čeněk Marákovi, učitelé z Drahotuš* (sborník SOKA Přerov).

Pracovníci ORNIS zpracují témata:

Chytil - průběh hnízdění břehulí říčních na Bečvě, knižní recenze 2x

Vymazal - Sovy v Ptačí oblasti Hostýnské vrchy

Za SHH bude zpracován text pro *Kovárenství*, příp. pro sborník konference o průzkumu staveb pořádané NPÚ v březnu v muzeu stavitelství v Plasích.

3.1.4. Popularizační články

Pracovníci OSV budou psát populárně-naučné a informační články do celostátního a regionálního tisku a časopisů (především Přerovský deník, Přerovské listy, KROK, Zpravodaj MKP atd.) a na web muzea, k výstavám, akcím, sbírkám, vědecko-výzkumné činnosti, výročí atd.

V rámci zavedené spolupráce s regionálními i celostátními tiskovinami budou pravidelně zveřejňovány zajímavosti z ptačí říše i provozu ORNIS a záchranné stanice.

Za SHH budeme psát populárně-naučné a informační články do celostátního a regionálního tisku a časopisů (především Přerovský deník, Přerovské listy, KROK, Zpravodaj MKP atd.) a na web muzea, k výstavám, akcím, sbírkám, vědecko-výzkumné činnosti, výročí atd.

3.1.5. Nová média a technologie

SHH využije spoluprací v rámci influencer marketingu se zástupci rozdílných odvětví s odpovídající fanouškovskou základnou.

Ve spolupráci s odborníky zvážíme možnost tvorby 360° videa/VR videa hradu, paláce či z vyhlídkové plošiny paláce pro účely virtuální prohlídky hradu.

Založení služby newsletterů pro zájemce o aktuální informace a o upozornění na blížící se události.

Budeme pokračovat v nastoleném způsobu komunikace na našich sociálních sítích (Facebook, Instagram) a zároveň rozšíříme své pole působnosti na další sítě odpovídajícího charakteru.

Stejně jako v předchozím roce uspořádáme v online prostoru několik soutěží o volné vstupenky na hrad za účelem získání většího počtu nových fanoušků.

Propagace nového webu hradu Helfštýn a zcela nového webu Hefaistonu včetně možností online nákupů a rezervací.

Pravidelné doplňování informací o chystaných akcích do kalendářů internetových portálů (např. ihranice.cz, informuji.cz, jsemzolomouce.cz, akce.cz a další).

3.1.6 Ostatní

Do konce února 2021 nominuje J. Lauro projekt Záchrana a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně ve spolupráci s atelierem r do architektonických a památkových soutěží.

3.2.1. Výstavy krátkodobé

Josef Spáčil - Vzpomínky. Zámek (Historický sál), 12. 1. - 2. 5. 2021, kurátor Kamil Lukeš.

Předindustriální krajina Moravy. Zámek (chodba ve 2. patře), leden-duben 2021, kurátorka Helena Kovářová.

Dráteníkův rok. Zámek (Galerie), 5. 3. - 16. 5. 2020, kurátorka Gabriela Banýrová.

Gotické, renesanční a raně barokní kachle z Přerovska. Zámek (Kaple), 12. 3. - 5. 9. 2021, kurátor Zdeněk Schenk.

Z dějin bezpečnostních sborů. Zámek (sály ve 2. patře). 14. 5. - 17. 10. 2021, kurátor Petr Sehnálek.

Dagmar Havlíčková - Modlitba. Zámek (Kaple), 8. 10. 2021 - 30. 1. 2022, kurátor Kamil Lukeš.

Čtyři roční doby. Zámek (chodba ve 2. patře), 1. 11. 2021 - 2. 1. 2022, kurátorka Jarmila Klímová.

Vánoce na zámku. Zámek (sály ve 2. patře). 30. 11. 2021 - 2. 1. 2022, kurátorky Hana Holásková a Šárka Krákorová Pajůrková.

Správa hradu Helfštýna plánuje na rok 2021 výstavu: *Indra Stein* věnovanou tvorbě brněnského kovolitce a sochaře. (galerie na II. nádvoří od 24. 4. do 10. 10. 2021)

Volného pokračování se dočká panelová část expozice *Příběh torza*.

3.2.2. Expozice

Pracovníci OSV budou i nadále promyšlet návrhy nových expozic na přerovském zámku (3 okruhy). Stávající expozice budou pravidelně kontrolovány příslušnými správci (kurátory).

Dojde k doplnění expozice Archeologie na hradě Helfštýně o aktuální archeologické nálezy, Z. Schenk.

Pracovníci ORNIS budou doplňovat chybějící preparáty do chystané nově koncipované expozice „Ptáci České republiky“. Průběžně bude probíhat množství dalších přípravných prací pro tuto expozici.

Dojde k doplnění expozice Archeologie na hradě Helfštýně o aktuální archeologické nálezy, Z. Schenk.

SHH naplní interaktivní část panelové expozice (QR kódy) ve výstavních prostorech vzniklých v projektu Záchrana a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně.

3.3.1. Konference, semináře a dílny pořádané muzeem

Knihovnice OSV M. Straková se bude podílet za MKP na přípravě a organizaci 10. ročníku odborného semináře *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství*, přednese příspěvek (hlavní pořadatel Městská knihovna Přerov).

Terénní archeolog Z. Schenk si připraví příspěvek na seminář věnovaný rekonstrukci paláce hradu Helfštýna. Na organizaci této akce se bude podílet rovněž L. Maloň (moderátor).

Dne 27. 5. 2021 uspořádá správa hradu Helfštýna v kulturním domě ECHO v Lipníku nad Bečvou seminář věnovaný rekonstrukci paláce hradu Helfštýna.

V pátek 27. 8. 2021 uspořádá správa hradu Helfštýna odborný seminář s tematikou historie zpracování kovů. Seminář proběhne v galerii na II. nádvoří hradu Helfštýn.

3.3.2. Konference a semináře pořádané jinými institucemi

Pracovníci OSV se budou aktivně i pasivně účastnit vybraných odborných konferencí (Archeologia Historica - Z. Schenk, Archeologie a veřejnost - Z. Schenk, Archeologie Barbarů - Z. Schenk, Bibliotheca antiqua Olomouc - H. Kovářová, Buchlovský Scirius - Z. Schenk) a seminářů (například jednodenní jarní zasedání a dvoudenní podzimní seminář Komise regionální historie Moravy a Slezska - J. Klímová, H. Kovářová, L. Maloň, podzimní seminář Komise knihovníků při AMG - M. Koniřová, semináře muzejních knihovníků Knihovnické sekce Moravskoslezského a Olomouckého kraje AMG ČR - M. Koniřová, D. Trochtová, seminář Z dějin kartografie a geodézie - H. Kovářová, XLIX. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče - A. Drechsler, Z. Schenk).

Pracovníci ORNIS se zúčastní několika konferencí v ČR; Zoologické dny (únor, České Budějovice) - Chytil, Vymazal; Aktiv kroužkovací stanice Národního muzea; listopad, Kostelec n. Č. Lesy - Chytil, Vymazal; Konference Naše příroda (listopad, Olomouc) - Chytil, Vymazal, Syryčanská.

J. Lauro se zúčastní seminářů NPÚ, semináře o dobrovolnictví CMTF Olomouc a VŠP Jihlava a konference Společnosti pro technologie opravy památek v Praze.

E. Lehnertová absolvuje semináře zaměřené na tvorbu materiálů určenou k digitální propagaci (Brno, Praha).

E. Lehnertová absolvuje online semináře marketingu v rámci Google Digitální garáž a komunity zajišťující akademii #HolkyzMarketingu.

3.4. Dílny a exkurze

Archeologové se budou podílet na zajištění plánované celodenní exkurze v Předmostí a Přerově pro Univerzitu 3. věku UP v Olomouci.

Plánované dílny a exkurze na hradě Helfštýně:

Kovářské kurzy:

1. Damascénské kování, 31. 5. - 4. 6. (Jaroslav Brixi)

Diferencovaný přístup základy techniky nebo výroba damascénských nožů.

2. Výroba náradí, 7. 6. - 11. 6. (Karel Bureš)

Naučí Vás vše potřebné k tomu, aby náradí dobře vypadalo i sloužilo.

3. Základy kování V., 5. 7. - 9. 7. (Jiří Němec)

Kurz navazuje na předchozí ročníky. Určen pouze pro pokračující absolventy.

4. Základy kování III., 19. 7. - 23. 7. (Jiří Němec)

Kurz navazuje na předchozí ročník 2020. Určen pouze pro pokračující absolventy.

5. Animální plastika, 26. 7. - 30. 7. (Ondřej Géla)

Kurz kování zvířecí figury pro pokročilé zájemce.

6. Tepání mědi, 6. 9. - 10. 9. (Karel Bureš)

Vše od kresebného návrhu k realizaci reliéfního díla.

7. Základy kování, 13. 9. - 17. 9. (Luboš Krátký)

Kurz otevřený pro všechny, kteří chtějí strávit aktivní čas na kulturní památce a ještě se něco nového naučit.

Výtvarné dílny vedené ve spolupráci se *Studiem Bez kliky a Helfštýn, z.s.*: Velikonoční řemesla (2. 4. - 5. 4. 2021), Ražba mincí (1. 5. - 25. 8. 2021 - vždy o víkendech), Tvořivé dílničky a loutkování pro nejmenší (1. 6. - 4. 6. 2021), Helfštýnské ateliéry (12. 6. 2021), Kovářské dílničky pro nejmenší (27. - 29. 8. 2021), Kovářské fórum - 33. ročník (21. 8. - 27. 8. 2021), Účastníky 33. Kovářského fóra budou kováři z Kruhu evropských kovářských měst.

Začátkem října proběhne tradiční exkurze SHH na některý ze spřátelených památkových objektů. V průběhu sezóny pořádáme desítky komentovaných prohlídek pro různě profilované skupiny návštěvníků Helfštýna.

3.5. Přednášky

V gesci OSV patrně proběhne celoroční cyklus přednášek (s výjimkou letních prázdnin, tzv. muzejní úterky), které budou tematicky zaměřené zejména k výstavnímu projektu Dějiny bezpečnostních sborů na Přerovsku a různým dalším výstavám a výročím). Dále budou

pracovníci OSV realizovat přednáškovou činnost podle zájmu veřejnosti, v rámci komentovaných prohlídek vybraných výstav a na konferencích a seminářích. Pracovnice OSV H. Kovářová přednese v Městské knihovně v Hranicích a v Městské knihovně v Lipníku nad Bečvou přednášky věnující se osobnosti J. A. Komenského (přesunuté z roku 2020).

V roce 2021 plánuje SHH přednášku o helfštýnské podsbírce uměleckého kovářství v rámci odborného semináře během 39. mezinárodního setkání kovářů Hefaiston v galerii hradu Helfštýn, dále tematickou přednášku ve spolupráci s MěÚ Lipník nad Bečvou pořádajícího *Kov ve městě 2021* a cyklus přednášek (cca 5) – *Helfštýn, středověká pevnost, ale i světové centrum kovářství* – na středních odborných školách v ČR a SK.

Specializované přednášky na téma záchrany hradního paláce na Helfštýně budou součástí cyklů *Palác žije* a *Procházky s kastelánem*. Témata zpracovaná pro rok 2020 (*Dobrovolnictví na Helfštýně* a *Anabáze záchrany paláce*) se snad dočkají náhradních termínů během roku 2021.

3.6. Ostatní

Pracovníci OSV budou i nadále spolupracovat s řadou institucí, organizací a jednotlivci, budou se podílet na dalších akcích MKP, budou poskytovat badatelské služby (cca 30 badatelských návštěv; badatelé však budou mít omezen přístup k sbírkovým předmětům přestěhovaným z HN 35) a odborné konzultace (cca 30), budou zodpovídat badatelské dotazy (cca 100), vypracovávat odborné posudky veřejnosti, vyřizovat žádosti o povolení publikování reprodukcí sbírkových předmětů (cca 20 žádostí), komunikovat s médii a poskytovat jim potřebné informace a podklady.

Vybraní pracovníci OSV se budou podílet na realizaci 39. ročníku Hefaistonu (M. Konířová, H. Kovářová, L. Maloň, L. Vyňuchal).

Terénní archeolog bude provádět ZAV, povrchové prospekce a vlastní terénní výzkum a řadu dalších souvisejících činností a úkolů.

Pracovníci OSV budou realizovat správu svěřených programů a databází (Bach, Clavius, Demus, MAKS), pracovat na převodu sbírkových databází z MAKS do Demus10, správě agendy ISBN pro celé muzeum (D. Trochtová).

Knihovnice OSV budou provádět správu pedagogické a všeobecné knihovny MKP, včetně všech souvisejících činností a úkolů. Budou plnit průběžně zadávané úkoly, které nelze naplánovat s velkým předstihem.

V případě potřeby se budou vybraní pracovníci OSV podílet na jazykových korekturách muzejních publikací, tiskovin nebo výstavních panelů.

Pracovníci sídlící v budově HN 35 se z ní budou v průběhu roku muset vystěhovat do náhradních prostor (HN 31).

Pracovníci OSV se budou podílet na činnosti komisí:

Hlavní výbor České archeologické společnosti (Z. Schenk).

Komise knihovníků při AMG (M. Konířová, D. Trochtová).

Komise pro tradiční lidovou kulturu (K. Lukeš).

Komise regionální historie Moravy a Slezska při AMG (J. Klímová, H. Kovářová, L. Maloň – člen výboru, P. Sehnálek).

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MKP (J. Klímová).

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea Kroměřížska (L. Maloň)

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea regionu Valašsko (A. Drechsler).

Redakční rada KROK (L. Maloň).

Středomoravská archeologická komise (8x ročně, 1x v MKP, A. Drechsler/Z. Schenk).

Členství v komisích a výborech pracovníků ORNIS:

Český ramsarský výbor. Odborný orgán zřízený ministrem životního prostředí ČR ve věci naplňování Ramsarské úmluvy (Josef Chytil)

Vědecká rada Přírodovědecké fakulty UP Olomouc, obor zoologie (Jiljí Sitko)

Komise pro udělování vědeckým hodností RNDr. a PhD. na Přírodovědecké fakultě UP Olomouc (Jiljí Sitko)

Nákupní komise Vlastivědného muzea v Olomouci (Martin Vymazal)

Spolupráce ORNIS s jinými institucemi:

Chytil: Česká společnost ornitologická (program JPSP, exkurze); Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze (projekty CES a RAS), Česká společnost pro ochranu a výzkum netopýrů ČESON, Odbor stavební a ŽP Magistrátu města Přerova,

Vymazal: Česká společnost ornitologická (exkurze); Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze (projekt CES)

Sitko: Ornitologická stanice PAN, Gdansk, Polsko; Štětínská univerzita, Polsko, 3. lékařská fakulta UK, Praha, Akademie věd Ukrajiny (Kyjev), Česká zemědělská univerzita, Praha; University of Sindh, Pákistán

Syryčanská: Územní sdružení ČZS Přerov (poradenství, přednášky, akce pro členy), KIS Přerov (Přerovské dvorky, Landart), Odbor stavební a ŽP Magistrátu města Přerova + TSMP (Den Země, Den stromů)

Spolupráce SHH s jinými institucemi:

Nejrozsáhlejší akcí roku 2021 bude tradiční již 39. mezinárodní setkání uměleckých kovářů *Hefaiston*, které se uskuteční 27. 8. - 29. 8. 2021.

Koordinace dobrovolníků v rámci víkendových brigád.

Spolupráce se zapsaným spolkem Helfštýn.

Rozvoj spolupráce s *Ring of European Cities of Iron Works*.

Ukončení aktivní participace na projektu *European Iron Academy*, nadále však zůstáváme v roli tzv. tichého partnera projektu.

Operativní realizace firemních akcí, svateb, seminářů, pronájmů pro filmové štáby atp.

Externí příprava výstavy *Kov ve městě*.

Příprava mezinárodního kovářského symposia s ostatními členy *competent council Ring of European Cities of Iron Works*.

Příprava výstupů pro prezentaci projektu Záchrany a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně.

Cyklus představující monografickou publikaci o Helfštýně.

4. Další činnost pracovišť jednotlivých oddělení

4.1. Edukační pracoviště Výstavního a programového oddělení

Jako každý rok, edukační pracovníci VPO budou připravovat programy a doprovodné akce hned na několika úrovních. I přes komplikovanou epidemiologickou situaci budou i nadále vytvářeny lektorované programy pro školní skupiny ke krátkodobým výstavám i stálým expozicím. Pro širokou veřejnost pak vznikne nabídka nejrůznějších jednorázových akcí nejen

vzdělávacího, ale i volnočasového charakteru. Vzhledem k nastávající koncepční změně edukační činnosti však vzniknou v následujících letech také nové oblasti zájmu, které budou mít jak krátkodobý, tak i dlouhodobý charakter.

Návštěvníci se v roce 2021 mohou těšit na tento doprovodný program ke krátkodobým výstavám: Od března do června proběhne pod názvem *Mistr pecař není doma!* lektorovaný program zejména pro žáky MŠ a ZŠ. Návštěvníci se seznámí s kamnářským řemeslem a vývojem vytápění domácností. Program bude nabízen také v rozšířené variantě, ve které žáci vyrobí a nazdobí vlastní kachel z hlíny. Jarním měsíce se ponese v duchu *Jara s dráteníky* v lektorovaném programu s tvořivou dílnou na jarní a velikonoční motivy vhodném pro všechny věkové kategorie, který doplní výstavu *Dráteníkův rok*. K hlavní výstavě přerovského zámku pro rok 2021 se vztahuje lektorovaný program *Jménem zákona!*, připravený od května do října pro všechny stupně škol s využitím tzv. badatelského vyučování. Představení policejní práce a zároveň možnost aktivit či diskuze s žáky z oblasti prevence (pravidla silničního provozu, chování v rizikových situacích, trestná činnost a návykové látky u mladistvých). A závěr roku bude patřit již tradičně *Vánocům na zámku 2021*, kde lektorovaný program malým i velkým návštěvníkům připomene známé i pozapomenuté tradice adventního období. Na prohlídku stejnojmenné vánoční výstavy naváže tvořivá dílna.

Rovněž do stálé nabídky edukačních programů bude zařazena celá řada novinek, jakými jsou

Život na hradě - nový lektorovaný program, který žákům i studentům podhalí život ve středověku a seznámí se s vývojem přerovského hradu a podhradí za Viléma II. z Pernštejna, *Lidové zvyky na Hané* - program ze stálé nabídky v novém kabátě, s novými aktivitami, pomůckami i příběhem. Hravé představení hanáckých zvyků a tradic, ale i běžného života na vsi a *Tváře J. A. Komenského* - na podzim 2020 otestovaná novinka určená zejména pro starší žáky, studenty gymnázií a středních škol. Úplně nový typ programu, který návštěvníky vtáhne přímo do děje a života J. A. Komenského.

Z jednorázových akcí stojí jistě za zmínku *Týden mateřského jazyka*, kdy budou od 15. do 21. února 2021 v historických školních třídách MKP připraveny zábavně-poučné aktivity s jazykovou tematikou. Vhodné jak pro oživení školní výuky českého jazyka, tak pro milovníky jazykolamů, slovních hříček a dalších záležitostí češtiny z řad široké veřejnosti. A k těm již, dá se říci tradičním, patří květnový *Den Matek* s tvořivými dílnami a dalším doprovodným programem pro rodiny s dětmi, *Helpštýnské ateliéry* či oblíbená *Muzejní noc*.

Zcela nově připravujeme *Vševěďárnu* - multifunkční prostor určený rodinám s dětmi a školním skupinám, jehož otevření plánujeme na červenec 2021. Budou zde prezentována zajímavá témata určená zejména dětem a mladistvým. Zároveň prostor poslouží jako edukační zázemí pro nejrůznější akce (tvořivé dílny, přednášky, kurzy).

A posledním překvapením v oblasti edukace a práce s veřejností v prostorách přerovského zámku bude nový koncept tvořivého setkávání pro děti nebo rodiče s dětmi *Všichni tvoří na nádvoří*. Témata by měla reflektovat roční období či tradice a svátky, ale třeba také představovat nevědní rukodělné techniky či jiná zajímavá témata. Dílny mohou mít formu kurzu s odborným vedením (předem daný začátek a konec) nebo neformální tvořivá setkávání pro širokou veřejnost (každý může přijít kdykoliv ve vymezeném časovém rozpětí). Dílny mohou doplňovat krátkodobé výstavy, ale měly by být schopné i samostatné existence, a to již od července 2021 - za dobrého počasí venku cca 1x měsíčně, v době letních prázdnin možno i častěji.

4.2. Restaurátorské pracoviště

Počty sbírkových předmětů určených na konzervaci a restaurování vycházejí z dohody mezi kurátory jednotlivých podsbírek a restaurátory na základě posouzení náročnosti jednotlivých restaurátorských zásahů. Restaurátorské pracoviště bude rovněž spolupracovat na realizaci výstav, zejména formou vytváření substitutů a dalších doplňkových předmětů k výstavám a animačním programům, které svou povahou nemohou být svěřeny k realizaci pracovníkům Oddělení správy a provozu.

4.3. Fotografické pracoviště

Fotografka digitálně zpracuje sbírkové předměty dle dohody s příslušnými správci sbírek. Rovněž se bude podílet na fotodokumentaci výstav a akcí dle harmonogramu výstav a akcí (viz kapitola 03), spolupracovat s pracovníky muzea při přípravě výstav a akcí formou výroby skenů a dalších fotografických podkladů pro výstavní panely, přednáškovou činnost, doprovodné aktivity a další.

4.4. Pracoviště prvního styku s veřejností

Činnost pracoviště prvního styku s veřejností bude pracovat v souladu s harmonogramem výstav a akcí (viz kapitola 03), vycházet z požadavků kurátorů a dalších pracovníků na obsluhu a zajištění provozu jednotlivých výstav a akcí (průvodcovská a lektorská činnost).

4.5. Výtvarné pracoviště

Činnost výtvarného pracoviště bude v souladu s harmonogramem výstav a akcí (viz kapitola 03) vycházet z požadavků jednotlivých poboček. Pro aktivity na zámku se předpokládá podíl pracoviště na přípravě a realizaci výstav a akcí 100%, v případě poboček je vždy odvislý od dohody vedoucího VPO s příslušným vedoucím pobočky, popřípadě koordinátory daných výstav a akcí.

4.6. Záchranná stanice ORNIS

Předpokládaný počet přijatých živočichů téměř každoročně mírně stoupá, předpokládáme přijetí více než 300 živočichů. Hlavní důraz klademe na vzdělávání veřejnosti s cílem předcházet zbytečnému zraňování zvířat, zbytečnému odebírání mláďat z přírody a snažíme se ovlivňovat přístup jednotlivců k domácí krajině, hospodaření na zahrádkách a zahradách s ohledem na zvířata žijící v bezprostředním okolí člověka - v tomto ohledu je nezastupitelná činnost ekoporadny a telefonického poradenství záchranné stanice. Počty dotazů opravdu enormně stoupají. Zvýšenou pozornost i v příštím roce věnujeme informacím sdíleným přes facebook - zde je možnost podrobně sledovat úspěšnost příspěvků a jejich dopad na provoz záchranné stanice.

4.7. Edukační pracoviště ORNIS

Dosavadní výukové programy musíme přizpůsobit nepřístupnosti ornitologické stanice. V březnu budeme organizovat "Soví noci" formou výjezdů, stejně jako dubnový program "Ejhle žába". V červnu se zúčastníme folklórního festivalu a víkendu otevřených zahrad. Září: stánek ekoporadny na Okresní výstavě ČZS. Říjen: Den stromů. Prosinec: Vánoční strom pro ptactvo. V průběhu roku 12 akcí ekoporadny (přednášky, vycházky, dílny) dle financí z grantů. Průběžně poskytování poradenství.

03 PLÁN VÝSTAV A AKCÍ MUZEA KOMENSKÉHO V PŘEROVĚ V ROCE 2021

HARMONOGRAM VÝSTAV MKP V ROCE 2021

TRVÁNÍ VÝSTAVY	PRACOVNÍ NÁZEV VÝSTAVY	CHARAKTER VÝSTAVY	MÍSTO KONÁNÍ
12. 1. - 2. 5. 2021	Josef Spáčil - Vzpomínky	autorská	Zámek
leden-duben 2021	Předindustriální krajina Moravy	převzatá	Zámek
5. 3. - 16. 5. 2021	Dráténíkův rok	převzatá doplněná	Zámek
12. 3. - 5. 9. 2021	Gotické a renesanční a raně barokní kachle Přerovska	autorská z výzkumu	Zámek
14. 5. - 17. 10. 2021	Z dějin bezpečnostních sborů	autorská z výzkumu	Zámek
8. 10. 2021 - 30. 1. 2022	Dagmar Havlíčková - Modlitba	autorská	Zámek
1. 11. 2021 - 2. 1. 2022	Čtyři roční doby	autorská	Zámek
24. 4. - 10. 10. 2021	Indra Stein	autorská	Helfštýn
30. 11. 2021 - 2. 1. 2022	Vánoce na zámku	autorská	Zámek

HARMONOGRAM AKCÍ V ROCE 2021

DATUM	NÁZEV AKCE	CHARAKTER AKCE	POŘADATEL
2. 1.	Novoroční výstup na hrad	výlet	Helfštýn
16.-17.1.	Mezinárodní sčítání vodních ptáků	exkurze	ORNIS
22. 1.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
2. 2.	Přednáška - Mokřady	přednáška	ORNIS
4. 2.	Vyhlášení výsledků výtvarné soutěže	vernisaž	ORNIS
6. 2.	Ornitologická exkurze - Tovačov	exkurze	ORNIS
13.-14. 2.	Swap - výměna oblečení	swap	ORNIS
19. 2.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
27. 2.	Schůze MOS	schůze	ORNIS
4. 3.	Vernisaž výstavy Dráténíkův rok	vernisaž	Zámek
11. 3.	Soví noc	přednáška, exkurze	ORNIS
11. 3.	Vernisaž výstavy Gotické,(...) kachle...	vernisaž	Zámek
19. 3.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
27.-28. 3.	Dráténíkův rok	workshop	Zámek
1. 4.	Otevření expozice	výstava	Helfštýn
2.-3. 4.	Velikonoce na hradě	zábavný jarmark	Helfštýn

3. 4.	Den ptactva - Dobručka	exkurze	ORNIS
16. 4.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
23. 4.	Den Země	environment. akce	ORNIS
24. 4.	Otevření výstavy Indra Stein	vernisaž	Helfštýn
25. 4.	Jízda zručnosti Oldtimer klubu Helfštýn	přehlídka auto-moto veteránů	Helfštýn
1. 5.	Vítání ptačího zpěvu	exkurze	ORNIS
1. 5.	Noční prohlídky s kovářskou tematikou	noční prohlídky	Helfštýn
2. 5.	Vítání ptačího zpěvu	exkurze	ORNIS
8. 5.	Vítání ptačího zpěvu	exkurze	ORNIS
8. 5.	Author Šela Marathon a Dětský Author Šela Marathon	cyklozávod	Helfštýn
9. 5.	Svátek matek	program ke dni matek	Zámek
10. 5.	Houbařské pondělí	přednáška	ORNIS
13. 5.	Vernisaž výstavy Z dějin policejních sborů	vernisaž	Zámek
22.-23. 5.	XI. ročník festivalu vojenské historie	program livinghistory	Helfštýn
28. 5.	Muzejní noc - Z dějin policejních sborů	vernisaž	Zámek
29. 5.	Spanilá jízda Oldtimer klubu Helfštýn	přehlídka auto-moto veteránů	Helfštýn
1.-4. 6.	Divadelní dílničky a loutkování pro nejmenší	program pro MŠ a ZŠ	Helfštýn
1. 6.	Přednáška Z dějin policejních sborů	přednáška	Zámek
5. 6.	Ornitologická exkurze do Záhlinic	exkurze	ORNIS
5. 6.	Palác žije zvukem	noční prohlídky	Helfštýn
12. 6.	Helfštýnské ateliéry	workshop	Helfštýn
13.6.	Víkend otevřených zahrad	exkurze	ORNIS
18.6.	Gayerovy slavnosti	podvečerní program	Zámek
21. 6.	Přednáška Z dějin policejních sborů	přednáška	Zámek
24. 6.	autobusový zájezd	uměleckohistor. zájezd	Zámek
26. 6.	Cyklovýlet za břehulemi	exkurze	ORNIS
26. 6.	Knižní trhy	jarmark	Helfštýn
3.-5. 7.	Helfštýnská pouť	program s jarmarkem	Helfštýn
5. 7.	Houbařské pondělí	přednáška	ORNIS
10. 7.	Za nejkrásnějším ptákem Evropy	exkurze	ORNIS
17. 7.	Hudební večer	koncerty	Helfštýn
31. 7.	Speciální noční prohlídky s promítáním	noční prohlídky	Helfštýn
3.-8. 8.	Vivat flauto	hudební program	Helfštýn
21.8.	Slavnostní zahájení XXXIII. ročníku Kovářského fóra	zahájení kování na hradě	Helfštýn
22.-27. 8.	Kovářské fórum	kování na hradě	Helfštýn
27.-29. 8.	XXXIX. Hefaiston	mezinár. setkání kovářů	Helfštýn
6. 9.	Houbařské pondělí	přednáška	ORNIS
10. 9.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
11. 9.	Komentované noční prohlídky	noční prohlídky	Helfštýn
17.-18. 9.	Swap - výměna oblečení	swap	ORNIS
26. 9.	Závěr sezóny Oldtimer klubu Helfštýn	přehlídka auto-moto	Helfštýn

		veteránů	
30. 9.	Přednáška Z dějin policejních sborů	přednáška	Zámek
1. 10.	Malý zahrádkář	vědomostní soutěž	ORNIS
2. 10.	Ptačí festival - Záhlinice	exkurze	ORNIS
2. 10.	Exkurze - vlakový zájezd	uměleckohistor. zájezd	Zámek
2. 10.	Ptačí festival - Nesyt	exkurze	ORNIS
2. 10.	Excalibur Race	extrém. běžecký závod	Helfštýn
4. 10.	Houbařské pondělí	přednáška	ORNIS
7. 10.	Výstava na stromech	výstava	ORNIS
	Vernisáž výstavy Dagmar Havlíčková ...	vernisáž	Zámek
10. 10.	Moravský zemský pohár v 3D lukostřelbě	střelecká soutěž	Helfštýn
12. 10.	Přednáška Z dějin policejních sborů	Přednáška	Zámek
15. 10.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
20. 10.	Den stromů	environment. akce	ORNIS
5. 11.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
11. 11.	Den s vlčími máky	koncert	Zámek
28. 11.	Vernisáž k výstavě Vánoce na zámku	vernisáž	Zámek
16. 12.	Vánoční setkání ornitologů	společenská událost	ORNIS
17. 12.	Výtvarná dílna	workshop	ORNIS
19. 12.	Vánoční strom pro ptactvo	workshop	ORNIS

Na základě podkladů vedoucích oddělení zpracovali Mgr. Petra Holcová a Mgr. Radim Himmler.

V Přerově 13. 11. 2021